

Kompashuset ApS, Klavs Nebs Vej 25, 2830 Virum
Tlf 45 83 92 83, ka@kompashuset.dk,

DET ER I DE SMÅ TING, JEG FINDER DRIVKRAFTEN!

En fortælling om at undervise i folkeskolen

Af Kirstine Andersen

Hvad er drivkraften?

Engang lærte jeg en 1. klasse en sang i musiktimen, og så en morgen, jeg kommer ind, synger de spontant den her sang. Det udviklede sig til, at klassen hver fredag resten af året startede dagen med at synge den sang om morgenen. Det var så fint. Det mindede mig hver gang om, hvorfor jeg har valgt at blive lærer.

Lige nu har jeg et indskolingsforløb, der bare kører helt i smør i vores team. Vi har uanet energi og præsterer det utrolige indenfor de rammer, vi har. Vi inspirerer hinanden, får den ene gode ide efter den anden, og vores arbejde hænger sammen. Vi inddrager andre, og det hele spreder sig som ringe i vandet.

Når man har en idé – og forældre og skoleleder bakker op om ens bestræbelse – det er lykken. For eksempel har vi en 2. klasse, hvor der er problemer i pigegruppen. Vi kan ikke længere komme på lejrskole, men vi har så fundet ud af, at vi vil gerne tage på en overnatningstur sammen. Skolelederen bakker op, finder nogen penge, forældrene bakker op og går ind og tager ansvar – så kan det nok være, at vi kan få det til at rykke.

Teamet betyder virkelig meget. Jeg udvikler mig pædagogisk, menneskeligt og fagligt i mit team. Her har jeg udviklet mig fra at være ny lærer til at blive en professionel lærer. Vi kan tage de besværlige diskussioner i teamet.

Det giver både glæde og energi, når man har siddet og lavet noget undervisningsmateriale målrettet de forskellige læringsstile, og man så

efterfølgende kan se, hvordan børnene tager imod det med ildhu. Det er fedt!

Og så betyder det meget at få mulighed for at være der, hvor man har fagligt overskud – at gøre det man er bedst til.

Det kan også være i det besværlige, at drivkraften ligger

Jeg havde en pige i 10. klasse, som var enebarn, 17 år og gået i pubertet meget sent. Hun opførte sig mildt sagt uheldigt, havde svært ved at begå sig, og der var næsten ingen, der kunne holde hende ud, sådan som hun opførte sig. Hun var SÅ besværlig. Jeg havde et ocean af samtaler med den her pige og forældrene. Til afslutningen kom forældrene hen og fortalte, hvor stor en hjælp, jeg havde været og sagde: Tusind tak. Så gider jeg godt blive ved. Det gør en forskel. Det bliver anerkendt. Det betød meget at få den anerkendelse fra forældrene.

Det kan også være i det besværlige, at drivkraften ligger. De børn, som er svære at få fingrene i – at komme ind under huden på. Det, at jeg kunne få øje på hendes gode sider, og blev ved og ved med at holde fast – det gjorde en forskel til sidst. Det var kampen værd.

Ligegyldigt hvor besværlige børnene kan være, så kan man lide dem. Og ellers kan det hele også være lige meget, for så kan vi aldrig lykkes med dem – for så har de jo heller ikke noget at miste.

Det betyder så meget at møde børnene, dér hvor de er

Børn skal tages så forskelligt. Nogen skal favnes med det samme, andre skal have lang tid. De kommer med deres liv i hænderne. De viser hvem de er. Så skal de også mødes. Man skal være menneske, mere end man er lærer.

Engang læste jeg Dan Turell digte op for klassen, og der er et digt, som jeg er helt vild med, som handler om hans far, og så kom jeg til at græde – tårene løb ned ad kinderne.

Næste dag kom én af de stille piger og viste mig et digt, hun havde skrevet om hendes egen far – det var så rørende og grumt på samme tid. Vi aftalte, at jeg skulle læse det op for klassen og gud hjælpe

mig om jeg ikke kom til at tude igen. Resten af hendes skoletid var der et stærkt, usynligt bånd imellem os.

Det betyder så meget at møde børnene, dér hvor de er. At man ikke kommer udefra, står og kigger og er dommer. At man hører, hvad de siger. Finde det gode, vise at man gider lytte til dem, snakke med dem, hilse på gangen, lægge arm med dem – og om dem.

Hvis jeg har en rigtig 'off-dag', så siger jeg rent ud til klassen, at jeg har det, og at det ikke er i dag, de skal teste mig. Det respekterer de som regel.

Han var knageme dygtig med hænderne

Høj faglighed kan fastholde børnenes interesse. De skal opleve, at der sker noget – at der stilles nogen krav. Jeg havde selv en tysklærer, som gjorde mig vild med tysk, fordi hun virkelig gik op i, at vi lærte alle de der tyske remser.

Det er også vigtigt at skabe andre situationer end de rent boglige, så vi kan se, hvem eleverne er i mange forskellige situationer. Én, der blomstrer op, når vi arrangerer restaurant. Én, der lyser op, når han skal danse til musical. At vi har projekter, hvor andre evner og talenter kan træde frem.

Forældrenes ambitioner kan slå børnenes drivkraft ihjel. Når børn ikke har anlæg for det boglige, kan forældre gå helt i spåner. Jeg husker især én, som slet ikke fik opbakning hjemmefra, men han var knagemig dygtig med hænderne. Hvad han er i dag? En affholdt konditor.

Når jeg tænker tilbage på de lærere, der har betydet noget for mig, så er der to lærere, der dukker op. De turde vise, hvem de var, og de brændte for deres fag.

Mine tre værdier for arbejdet er: venlighed, vedholdenhed og vilje.

Lægge hverdagen på hylden og få hænderne op af dejen

Også metodeinspiration er vigtigt – at lægge hverdagen på hylden og få hænderne op af dejen. Det er også godt at møde kolleger fra andre skoler, og få ny inspiration og se sin egen skole i et nyt perspektiv.

Efter lærerseminariet havde vi en gruppe, hvor vi mødtes og når jeg hørte, hvor surt de andre havde det, gik jeg tilbage til min egen skole og skrev et brev til mine kolleger og gav udtryk for, hvor glad jeg var for at have dem som kolleger.

Den lange ferie er vigtig – man skal helt væk fra det hele. Glemme alt om skolen – så man kan komme tilbage og have brændstof. Hvor har jeg mange gange tænkt, når skoleåret slutter: nej, nu kan det være nok. Jeg orker ikke mere. Det er f... lige meget, hvad jeg gør – det er for tungt, det rykker ikke, det er meningsløst.

Noget af det der giver mig energi, er faktisk at hjælpe andre. At der er nogen, der beder mig om at hjælpe med noget. Det kan både være kolleger, lederen eller børnene. Én af mine kolleger sagde en dag til mig: 'Hvorfor sidder du ikke ned i frikvarteret, i stedet for at løbe rundt?' Jamen, jeg nyder det – det giver mig energi. Tænk at få lov til at hjælpe nogen. Det er også en kæmpe tillidserklæring – at blive lukket ind i deres liv – at hjælpe dem med det de ikke selv kan finde ud af. Eller måske de bare gerne vil have mit besyv med.

Lederen skal vide, hvad der foregår

Det betyder meget for drivkraften, at kolleger støtter én, og at ledelsen viser tillid og bakker op. Jeg er et voksent menneske, der ikke vil bosses eller betvivles i mine hensigter.

Jeg glemmer aldrig engang, hvor min kollega og jeg havde fået et projekt op at stå, som var en kæmpesucces. Vi var to, der havde knoklet med det, og så een der bare havde været med på sidelinien. Så skriver lederen gudhjælpemig i infobladet, at det er xx, som har stået for det, og giver hende kredit for det. Tilsyneladende vidste han ikke, hvad der foregik. For jeg kan da ikke tro, at det var noget han gjorde bevidst. Nej, hvor blev jeg gal. Ja, jeg er stadigvæk både skuffet og ked af det. Lederen skal vide noget om, hvad der foregår.

Lederen skal spørge til, hvordan det går? Især når der har været problemer. 'Hvordan går det med den classesammenlægning?' I stedet for at de bare sætter det i gang, og så siger 'så klarer du den jo nok'!

Jeg har ikke respekt for en leder, der ikke er tydelig, og ikke vil skelne mellem godt og skidt. Der er jo nogen lærere, der er nogen

hængerøve. Lederne skal kunne blive tossede på dem – selvfølgelig skal de det – for det er ikke i orden. Der skal være orden i egne rækker.

Mødes menneske til menneske

Det er godt at være sammen med forældrene i sociale sammenhænge, hvor vi kan opleve hinanden på en anden måde. Gøre nogen ting sammen, hvor vi mødes menneske til menneske, og mødes under andre former end forældrekonsultationer og forældremøder. Der er noget fastlåst over en forældrekonsultation. Jeg er lærer – autoriteten – og alle forældrenes egne dårlige skoleoplevelser står og vibrerer i luften – og paraderne er oppe.

Vi holder jævnligt fyraftensreceptioner, hvor vi viser børnenes arbejde frem, og forældrene møder op og kan se det. Børnene er kanonstolte. Forældrene er glade – der er en uformel og afslappet stemning. Det er helt utroligt, hvad man når af uformelle 'forældrekonsultationer' ved sådan en lejlighed – hvor mange problemer, der kan løses og tages i opløbet. Der er en helt anden indgangsvinkel til tingene der, og det er meget, meget nemmere for forældrene at gøre os opmærksom på ting og spørge til, hvordan det går. Og tilsvarende nemmere at sige til forældrene en passant: husk nu lille Victor på at han får sin madpakke med.

Det er vigtigt, at man tør vise, hvem man er, og samtidig være professionel. Tør vise, at man er et menneske. Det er jo deres liv, de kommer med. Og det er det, vi skal tage vare på – det er et stort ansvar.

Kirstine Andersen: Drivkraft. 7 fortællinger om medarbejderes drivkraft.
Køge kommune, 2007